

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

زه‌بویان پژوهش

از آزاد اندیشی تا تولید علم

دور اما نزدیک

سید حسین اسحاقی

اسحاقی، حسین، ۱۳۴۱-

از آزاد اندیشی تا تولید علم، دور اما نزدیک / حسین اسحاقی. - قم: مرکز نشر
هاجر (وابسته به مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواران)، ۱۳۹۲.

مسلسل: ۵۱۸ ۲۱۶ ص: جدول: (زه پویان پژوهش؛ ۴).

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۱۷-۱۷-۰

کتابنامه: ص. ۲۱۶؛ همچنین به صورت زیرنویس.

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیا.

۱. سیاست علمی - ایران. ۲. تحقیق و توسعه - ایران. ۳. علوم - ایران.

الف. حوزه علمیه قم. مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواران. ب. عنوان.

۱۳۹۲ ۵الف ۹الف / Q1۲۷

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

نام کتاب: مراد اندیشی تا تولید علم، دور اما نزدیک
تهیه و تنظیم: معاونت پژوهش مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواران
نویسنده: سید حسین اسحاقی
ناشر: مرکز نشر هاجر (وابسته به مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواران)
نوبت چاپ: اول - بهار ۹۲
شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
قیمت: ۶۱۰۰۰ ریال
تعداد صفحه و قطع: ۲۱۶ صفحه / رقعی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۱۷-۱۷-۰

آدرس: قم - انتهای بلوار محمد امین (ع) - میدان ارتش

تلفن مرکز پخش: ۰۲۵۱ - ۲۱۴۴۴۰۰

پایگاه اینترنتی: www.Hajar.whc.ir - نشانی الکترونیکی: Hajar@whc.ir

فهرست مطالب

۱۱	آغاز نهضت آزاداندیشی با پیام مدیر حوزه های علمیه خواهران کشور
۱۳	مشرق سخن
۲۱	۱. عرصه ها و جنبه های تولید علم و نوآوری از دیدگاه امام خمینی (علیه السلام)
۲۲	عرصه های نوآوری از دیدگاه امام خمینی (علیه السلام)
۲۴	سفارش امام به مسئولان نهضت علمی و فرهنگی
۲۵	تولید دانش برای خدمت به جامعه و گریز از وابستگی
۲۷	مخاطبان اصلی تولید علم و نوآوری
۲۹	۲. تولید علم و نوآوری از دیدگاه رهبری
۳۱	الف) تولید علم
۳۳	ب) تولید نرم افزارهای علمی و معنوی
۳۵	ج) هدف های نهضت تولید علم
۳۷	د) گستره تولید علم و نوآوری
۴۰	هـ) موانع تولید علم
۴۰	یک - یأس و ناامیدی
۴۱	دو - وجود افکار التقاطی
۴۱	سه - هرج و مرج علمی
۴۲	چهار - نگرشی انحصاری به مفاهیم وارداتی
۴۳	پنج - تحجر علمی
۴۳	شش - سیاست زدگی و سیاست زدایی
۴۴	هفت - برخورد متعصبانه با افکار دیگران
۴۵	هشت - غرب زدگی و مهره سازی
۴۶	ن) راه کارهای تحقق تولید علم و نوآوری
۴۶	یک - تشویق به حرکت جهادی در تولید علم
۴۶	دو - ایجاد روحیه خودباوری
۴۷	سه - ایجاد تغییر در فرهنگ و باور اجتماعی و تبدیل تولید علم به ارزش عمومی
۴۸	چهار - شکستن جزم گرایی و ابهت علوم غربی
۴۹	پنج - تبیین آثار بد مصرف گرایی
۵۰	شش - نظریه پردازی
۵۱	هفت - کاربردی کردن پژوهش ها
۵۲	۳. ارزش و اهمیت آزاداندیشی
۵۹	۴. ضرورت برپایی کرسیهای آزاداندیشی و هم اندیشی
۶۸	۵. نقش آزاد اندیشی در تولید علم
۷۰	۶. مفهوم شناسی آزاد اندیشی و واژه های هم سو
۷۰	معنای لغوی واژه آزادی
۷۱	آزادی در آیه ها و روایت ها

- رسیدن به هدایت از طریق انتخاب آزادانه و صحیح ۷۱
- آزادی تفکر و آزادی عقیده ۷۳
- الف) اساساً چه تضمینی را باید برای آزاداندیشی و آزادگویی پس گرفت؟ ۷۵
- ب) سازمان‌های غیرعلمی و غیرآموزشی چه دخل و تصرفی در این راستا دارند؟ ۷۵
- ج) آیا مصونیت آزاداندیشی برای افراد جامعه تعریف شده است؟ ۷۵
- د) حاشیه سیاسی، اجتماعی و انضباطی آزاداندیشی تا چه ۷۵
- ه) آیا در مورد پیشینه‌ها و الزام‌های آن تمهیدی اندیشیده شده است؟ ۷۵
۷. معنای لغوی و اصطلاحی کرسی آزاداندیشی ۷۷
- انواع کرسی‌ها ۷۹
- الف) کرسی‌های علمی؛ ۷۹
- ب) کرسی‌های ترویجی ۷۹
- مشخصه‌های کرسی‌های آزاد فکری از منظر رهبری ۸۰
- رویکرد و سوال حاکم بر آزاداندیشی ۸۲
۸. زیرساخت‌های فرهنگی آزاداندیشی ۸۳
۹. نظریه پردازی؛ نیازی به ۸۵
۱۰. چگونگی ارائه نظریه‌ها در کرسی‌های آزاداندیشی ۹۳
۱۱. نقش حوزه و دانشگاه در تحقق آزاداندیشی ۹۶
- کرسی‌های آزاداندیشی در حوزه علمیه ۹۷
- مسئولیت‌های حوزه ۹۷
- خواسته‌های رهبری برای تحقق کرسی‌های آزاداندیشی ۹۸
- آزاداندیشی در حوزه‌های علمیه ۹۹
- گلایه رهبری از برگزار نشدن کرسی‌ها ۱۰۱
۱۲. ریشه یابی چرایی تحقق نیافتن کرسی‌های آزاداندیشی ۱۰۳
- الف) مشکل انگیزه و ترس ۱۰۳
- ب) مشکل محدودیت یا ناآگاهی در شیوه اجرا ۱۰۳
- ج) مسئله یا موضوع‌های مورد بحث در کرسی‌ها ۱۰۳
- د) چهره‌های همیشه ثابت کرسی‌ها ۱۰۴
- ن) نبود تولی گری و نبود اتاق فکر لازم برای مدیریت و راه اندازی کرسی‌ها ۱۰۴
- و) وجود مسائل امنیتی و حاشیه‌ای کرسی‌ها ۱۰۴
- ه) بی توجهی رسانه ای ۱۰۴
- ی) شناور بودن کرسی ۱۰۴
۱۳. موضوع‌ها و قالب‌های کرسی‌های آزاداندیشی ۱۰۵
- وجود ابهام در موضوع و قالب‌های آزاداندیشی ۱۰۶
- قالب‌های متنوع در برگزاری نشست‌ها ۱۰۷
- کرسی نظریه پردازی ۱۰۷
- کرسی آزاداندیشی با محوریت استاد یا فرد صاحب ایده ۱۰۸
- چارچوب؛ بهترین شیوه برگزاری تربیون آزاد ۱۰۹
۱۱. ۱۱۰

۱۱۰		کرسی مناظره
۱۱۱		کرسی نقد
۱۱۱		محل برگزاری کرسی ها
۱۱۲		روش ها و قالب های اجرای کرسی های آزاداندیشی از منظر رهبری
۱۱۲		الف) سه کرسی متفاوت، ولی در یک راستا
۱۱۲		ب) آزاد فکری در همه رشته ها
۱۱۳		ج) جلسه آزاداندیشی باید تخصصی باشد، نه عمومی
۱۱۵		د) مسئولیت اجرای آزاداندیشی
۱۱۹		۱۴. مدل آزاداندیشی در اسلام و غرب
۱۲۱		۱۵. کمیت و کیفیت برگزاری کرسی ها
۱۲۲		داوری جلسه
۱۲۲		تداوم گفت‌گو
۱۲۲		رعایت حدود و گونه های داوری
۱۲۳		هدایت کرسی ها به سوی صلاح
۱۲۵		رسانه ای کین اخبار
۱۲۵		دوری از بروکراسی و دیپلوماسی
۱۲۵		انتخاب موضوع های مناسب برای کرسی ها
۱۲۶		الف) کلامی، عقیدتی، فقهی
۱۲۶		ب) سیاسی
۱۲۷		ج) اقتصادی
۱۲۷		د) اجتماعی
۱۲۸		هـ) علمی
۱۲۸		و) فقهی
۱۲۸		ز) فرهنگی
۱۲۹		۱۶. وجوه اثباتی و سلبی آزاداندیشی
۱۲۹		الف) جنبه های اثباتی آزاداندیشی
۱۳۲		ب) جنبه های سلبی آزاداندیشی
۱۳۳		هفت، پرهیز از کسب روزی
۱۳۴		۱۷. دامنه و گستره آزاداندیشی
۱۳۴		الف: آزاداندیشی دینی
۱۳۴		ب) آزاداندیشی سیاسی
۱۳۶		ج) آزاداندیشی علمی
۱۳۶		یک. فهم حجاب حاصل از علم و دوری جستن از آثار ویزانگران
۱۳۶		دو. دوری از عالم نمایان جاهل
۱۳۷		سه. اصلاح روش علمی و پرهیز از غرور علمی
۱۳۷		د) سعه صدر و وسعت نظر
۱۳۷		هـ) روی آوردن به دانش های مورد نیاز روز
۱۳۸		و) برخورداری از جامعیت علمی

۱۳۸	۱۸. بایسته های آزاداندیشی
۱۳۸	الف) ادب و اخلاق آزادی
۱۳۹	ب) تفکیک میان آزاد اندیشی و اباحه گری
۱۴۱	ج) عبور از ترجمه گرایی
۱۴۲	د) برطرف کردن موانع آزاداندیشی بی سبب
۱۴۳	ه) رعایت حدود آزادی بیان در کرسی ها
۱۴۳	۱۹. انواع و آداب گفت و گو
۱۴۳	انواع گفت و گو
۱۴۳	الف) گفت و گوهای تبلیغی
۱۴۴	ب) گفت و گوهای ارشادی
۱۴۴	ج) گفت و گوهای تعلیمی
۱۴۴	د) گفت و گوهای فقهی و آموزشی
۱۴۴	ه) گفت و گوهای اقناعی
۱۴۵	ل) گفت و گوهای احساسی
۱۴۵	ن) گفت و گوهای استدلالی
۱۴۵	و) گفت و گوهای علمی
۱۴۵	ی) گفت و گوهای در زمان و هم زمانی
۱۴۶	آموزه ها و آداب گفت و گو در کرسی از منظر قرآن
۱۴۹	۲۰. الزام های آزاداندیشی
۱۵۳	۲۱. موانع نظریه پردازی
۱۵۸	طبقه بندی موانع آزاد اندیشی
۱۵۸	الف) موانع شخصیتی و فردی
۱۵۸	ب) موانع فرهنگی و اجتماعی
۱۵۸	ج) موانع سیاسی و حکومتی
۱۵۹	د) موانع غیر اخلاقی
۱۶۰	ه) موانع مدیریتی
۱۶۰	۲۲. فواید و آثار کرسی ها
۱۶۰	الف) شکسته شدن سلطه رسانه ها و حصار تک صدایی
۱۶۱	ب) شکستن سلطه تفکرات غربی
۱۶۳	ج) اسلامی و بومی شدن علوم دانشگاهی
۱۶۴	د) جلوگیری از مظلوم نمایی و القای فضای خفقان در دانشگاه
۱۶۵	ه) توفیق اجباری برای طرفداران جریان های فکری
۱۶۶	۲۳. آسیب شناسی آزاداندیشی
۱۷۶	۲۴. مدیریت آزاداندیشی نظریه پردازی
۱۷۹	۲۵. پرسشی موشکافانه؛ پاسخی حکیمانه
۱۸۴	پاسخ به پژوهشگران حوزه علمیه
۱۸۵	رایج شدن حریت و تعادل و عقلانیت و انصاف
۱۸۵	منزوی شدن صاحب دلان و خردمندان

۱۸۶	سه پیشنهاد عملی و معقول
۱۸۷	تمهیدها و قواعد لازم
۱۸۷	ایده آغازین برای دست یابی به خلاقیت و تولید
۱۸۸	مواجهه با ترفندهای دشمن
۱۸۹	اقدام جدی تربه وسیله حوزه و دانشگاه
۱۸۹	دست یابی به ایده های نوین
۱۹۰	میدان دادن به دانشجو برای اظهار نظر
۱۹۱	پرهیز از جنجال فکری
۱۹۲	راه اندازی جریان سیال فکری
۱۹۳	بایسته های نهضت نرم افزاری در نامه ی مقام معظم رهبری
۱۹۴	موانع نهضت نرم افزاری
۱۹۵	دیدگاه های آموزشی مقام معظم رهبری
۱۹۵	نظام دهی به آموزش
۱۹۶	۱. تشخیصی شدن رشته های درسی
۱۹۷	۳. ترکیب سرعت و اتقان
۱۹۸	۴. جهت گیری درسی
۱۹۸	۵. تجدید نظر در کتاب های درسی
۲۰۱	ویژگی و شرایط نظام پژوهشی مطلوب از دیدگاه مقام معظم رهبری
۲۰۲	اهداف نظام پژوهشی حوزه
۲۰۲	۱. تعمیق تفکر دینی اصیل در جامعه
۲۰۲	۲. شبهه شناسی و رفع آن
۲۰۳	۳. تأمین نیازهای نظام
۲۰۳	راهکارهای نظام پژوهشی مطلوب از دیدگاه مقام معظم رهبری
۲۰۳	۱. گسترش کارهای گروهی
۲۰۴	۲. تهیه ابزارها و شیوه های مناسب
۲۰۴	۳. تأسیس و رواج مراکز تخصصی پژوهشی
۲۰۴	۴. ابتکار و خلاقیت
۲۰۵	۵. اطلاع دقیق از فرهنگ جهانی
۲۰۶	۶. تحقیقات مفید و کارآمد
۲۰۶	۷. تربیون های آزاد
۲۰۷	۸. نشریه های تخصصی
۲۰۸	مغرب سخن
۲۰۸	وظایف حکومت
۲۰۹	نهاد حوزه
۲۱۰	مهم ترین انتظارات رهبری از حوزه ها
۲۱۲	نهاد دانشگاه
۲۱۵	منابع و مأخذ